

Алексієнко А.Є.

Студентка 4-го курсу, факультету ФСП
НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:
Чепульченко Т. О., к.ю.н., доц., ФСП
НТУУ «КПІ»

Теоретико-правові питання законотворчості

Процес нормотворчості (створення правових норм) пов'язаний із суспільними потребами, які вимагають правового регулювання. Створення правових норм базується на прийнятих та нормативно закріплених правилах, що містяться у конституції, при цьому держава діє лише в межах своєї правової системи, що закріплена в Основному законі.

Недотримуючись основного принципу – законності чи створюючи закони, які суперечать один одному, взагалі, суспільній системі в цілому, державна влада втрачає авторитет та довіру народу, знижує ефективність виконання правовими нормами покладених на них суспільних функцій.

Процес законотворчості відбувається за дуже складних обставин, нагальність у прийнятті правових норм безпосередньо впливає на якість закону, стабільність правової системи, а отже і на рівень правового захисту громадян.

Законотворчість є видом правотворчості у формі особливої специфічної нормотворчої діяльності компетентних уповноважених представницьких органів держави, що має на меті закріплення об'єктивної дійсності у нормативно – правових актах. Єдиним органом законодавчої влади в Україні є парламент, а саме, Верховна Рада.[1]

З метою уникнення помилок у нормотворчості та зниження імовірності створення неефективних правових норм законодавець базується на основних принципах законотворчості, серед яких: законність, демократизм, конституційність, науковість, використання наукового досвіду, зв'язок з практикою та адекватне відображення нормативно-правових потреб. Лише дотримання всіх вище перерахованих принципів є гарантією прийняття демократичних нормативно-правових актів, які регулюватимуть відносини в державі та сприятимуть інтеграції суспільства у світове співтовариство.

Взагалі, виділяють два етапи законотворчого процесу – передпроектний та проектний, кожен з яких має свої стадії. Ефективність нормотворчої роботи парламенту значною мірою залежить від його структурованості, метою якої є створення постійно діючої парламентської більшості, що бере на себе відповідальність за визначення державної політики.[2]

Ми вважаємо, що діяльність Парламенту України може бути творчою і плідною лише при удосконаленні її роботи та конструктивній співпраці з іншими гілками влади, оскільки якість законодавчого процесу потребує поліпшення.

Характеризуючи законодавчу функцію українського, польського та російського парламентів доцільно виділити її змістовний і процедурний аспекти. До змістовного аспекту належить питання співвідношення повноважень Парламенту України та його органів у розгляді та прийнятті законів та вплив на цю діяльність інших органів державної влади і передусім Президента, Кабінету Міністрів та Конституційного Суду.

Процедурний аспект законодавчої функції знайшов своє відображення у деяких положеннях конституцій та у регламентах держав, його суть полягає у порядку розгляду і прийняття законів парламентом.

Таким чином, можна підсумувати, що суспільний інтерес має скеровувати державу на концентрацію її діяльності в тих сферах, де вимагається застосування державної сили. Саме тому законодавча функція є пріоритетною парламентською функцією. Законодавча влада повинна дбати про видання правових норм, які відповідають інтересам громадян. Діяльність по розробці та прийняттю правових норм повинна бути врівноваженою, обґрунтованою і досконалою, оскільки тільки такі вимоги забезпечують дотримання цих норм.

Змістом представницької функції українського парламенту є вираження на загальнонаціональному рівні різних політичних, економічних, суспільних інтересів та їх

узгодження шляхом залучення до законотворчого процесу не лише депутатів, а й груп експертів, представників політичних партій та груп населення.[3]

Метою здійснення цієї функції парламенту є його перетворення в структурований представницький орган держави, де узгоджуються головні політичні напрями, які отримали підтримку народу, а тому мають значення і для держави.

Список використаних джерел:

1. Задирака Н.Ю. Теоретичні аспекти функціонування парламенту як органу законодавчої влади // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. Вип. 49-51. –К.,2003, - С. 118-121.
2. Задирака Н.Ю. Співвідношення законодавчої та представницької функцій парламенту // Держава і право. –К.,2004. -№25. –С. 63-67.
3. Задирака Н.Ю. юридична оцінка як шлях вдосконалення процесу законотворення // Збірник наукових доповідей та повідомлень, К.,2003. С. 61-62.